

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source : ผู้จัดการรายวัน			
Date : 15 ต.ค. 2550	Page : 11	No :	50479133

ปธ.ทปอ.วิพากษ์ธุรกิจการศึกษา วิตกปรากฏการณ์อาจารย์เดินสาย

ปรากฏการณ์หนึ่งที่น่าจับตามองยิ่งในปัจจุบันก็คือ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ต่างแตกหน้าอขายายสาขา เปิดวิทยาเขต อยู่กลางเมืองกรุงหรือห่างสรรพสินค้าร่วมไปถึงหัวเมือง จังหวัดใหญ่กันเนืองกัน และมักจะมีที่ถกยู่หรือสาขาใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมาเป็นจุดขาย แต่มองเปิดรับนักศึกษาจำนวนไม่ถ้วน โดยมหาวิทยาลัยเหล่านี้ต่างก็ให้เหตุผลว่าเพื่ออำนวยความสะดวกและเปิดโอกาสแก่ผู้สนใจศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ทว่า เวลาเริ่มมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ นี่คือ "ธุรกิจการศึกษา" เนื่องจากผู้เรียนต้องตัวกระเป๋าย้ายค่าหอในราคาสูงลิบลิว

ผศ.ดร.วันชัย ศิริชนะอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ (ม.พว.) และในฐานะประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า มองได้ 2 ด้าน ด้านแรกเป็นการขยายโอกาสที่ทำให้คนเข้าถึงการศึกษาในสาขาต่างๆ ที่ต้องการศึกษาได้ง่ายขึ้น เรียกว่านำชั้นเรียนมาใกล้ตัว และทำให้คนซึ่งไม่มีเวลาศึกษาในช่วงปกติเข้าเรียนได้ โดยมาเรียนวันเสาร์-อาทิตย์ ตรงนี้ถือว่าเป็นเรื่องดีในการยกระดับคุณภาพของประชาชน

แต่สิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือคุณภาพที่ได้รับความนิยมเป็นธรรมชาติในเรื่องราคา เพราะคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ลงทุนหวังว่าจะได้รับการศึกษาที่ดี เพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

"ระบบการศึกษาเวลานี้ มีอยู่ 3 อย่าง หนึ่ง-ราคาแพงและคุณภาพดี สอง-ราคาแพงแต่คุณภาพไม่สมราคา ตรงนี้ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจว่าควรเลือกซื้อสินค้าในระดับใด และสาม-ของถูก แต่คุณภาพ มีดีบ้างไม่ดีบ้าง คลอดกันไป เพราะฉะนั้นตรงนี้ขึ้นอยู่กับผู้เรียนจะตัดสินใจเองว่าควรเรียนประเภทไหน"

ด้านที่สอง ในแง่ของผู้ประกอบการหรือมหาวิทยาลัย ไม่ควรละทิ้งอุดมการณ์ของอุดมศึกษา

ผศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ

“อีกสิ่งหนึ่งที่ผมเป็นห่วงคือ **สำนึกความเป็นอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์รุ่นใหม่ ที่เบียดสูระบบอุดมศึกษา ขาดความสำนึกแห่งความเป็นครูคุณภาพ ที่จะทำให้ลูกศิษย์มีความเฉลียวฉลาด มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อลูกศิษย์ ความรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาลูกศิษย์**

นั่นคือ พัฒนาการให้มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเก็บถูกแพง เป้าหมายสำคัญ ทำให้คนมีคุณภาพ ไม่อย่างนั้นจะเข้าข่ายซื้อขายปริญญาซึ่งเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง และเป็นการทำงานสังคมโดยรวม

ผศ.ดร.วันชัย กล่าวอีกว่า การเปิดหลักสูตรกับรับนักศึกษาเป็นสิทธิเสรีภาพของแต่ละสถาบัน ทปอ. คงไม่กำหนดกฎเกณฑ์ว่าควรเปิดสาขาใด ควรรับนักศึกษาจำนวนเท่านี้ไม่ได้ แต่สิ่งหนึ่งที่ยากฝากไปยังมหาวิทยาลัยทุกแห่ง การที่มหาวิทยาลัย จะเปิดสาขาใดนั้น ขอให้คำนึงถึงตลาดแรงงาน พร้อมทั้งตระหนักว่าสามารถผลิตบัณฑิตในสาขานั้นได้จริงหรือไม่

ทั้งวิทยาลัยควรมีการสำรวจแรงงานว่า ขณะนี้ตลาดต้องการแรงงานด้านไหน และก่อนยื่นขอ

เปิดหลักสูตรมายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ควรดูว่าพร้อมแค่ไหน มีอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขานั้นหรือไม่ อุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมไหม ไม่ใช่เห็นว่าตลาดแรงงานต้องการก็เปิด โดยไม่ได้คำนึงถึงความพร้อมอีกอย่างหนึ่งควรมีการเปิดศูนย์ในการเปิดหลักสูตร ถ้าหากขุดแล้วหลักสูตรนั้นล้มเหลว มีคนที่ผลิตตลาดก็ควรรับนักศึกษาให้น้อยลง เพื่อแก้ปัญหาบัณฑิตตกงาน"

ผศ.ดร.วันชัยยอมรับว่า ปัจจุบันเมื่ออาจารย์จำนวนไม่น้อยเดินสายสอนหลายแห่ง นอกจากนี้ยังพบว่ามหาวิทยาลัยนำชื่อมาใส่ไว้เพื่อขอเปิดหลักสูตร แต่ถึงเวลาสอนอาจารย์ท่านนั้นไม่ได้มาสอนลูกศิษย์เลย หรือมาสอนเพียงครึ่งสองครึ่ง

เท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องนัก เพราะฉะนั้น สกอ.คงต้องหนักหน่วงการควบคุม

ทั้งนี้ เหตุที่อาจารย์ตระเวนสอนหลายมหาวิทยาลัยนั้น ก่อนอื่นคงต้องยอมรับกันว่า ขณะนี้บ้านเรา บังขาดอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางจำนวนมาก อย่างไรก็ตามก็คิดว่า สกอ.มีมาตรการคุมอาจารย์เดินสายสอน ถ้าหากมหาวิทยาลัยขอเปิดหลักสูตร ต้องระบุชื่ออาจารย์ผู้สอน จากนั้น สกอ.จะมีทีมตรวจสอนว่าสอนจริงหรือไม่ รวมถึงชี้ว่า อาจารย์ท่านนั้นสอนอยู่ที่แห่ง

"ไม่ว่าจะมีระบบตรวจสอบดีแค่ไหน ถ้าสถาบันใช้วิธีจับสับมีด้านคุณภาพให้ได้ไม่อย่างนั้นก็จะเหมือนไปลึกลับขโมย มีกฎหมายเข้มงวดแค่ไหน เขาก็หาทางเลี่ยงจนได้"

ผศ.ดร.วันชัย กล่าวว่า เวลาที่คนมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์มากกว่าอาจารย์เดินสาย นั่นก็คือ สำนึกความเป็นอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์รุ่นใหม่ ที่เข้าสู่ระบบอุดมศึกษา ขาดความสำนึกแห่งความเป็นครูคุณภาพที่จะทำให้ลูกศิษย์มีความเฉลียวฉลาด ความเก่งกาจมากขึ้น มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อลูกศิษย์ ความรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาลูกศิษย์ ตรงนี้ผมมองว่ามันหายไป อาจารย์มักจะมุ่งเน้นการสอนกับทราจวิทย์ ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัว และการสอนยังมีปัญหาอยู่มาก เนื่องจากทั้งจบใหม่ ประสบการณ์ในการสอนยังไม่เข้มแข็ง ควรเร่งรัดพัฒนาการสอนให้มีอาจารย์จบใหม่

"มีอาจารย์บางคนได้ทุนการศึกษา พอใช้ทุนครบก็ลาออกทันที หรือบางคนไม่ทันครบเวลาใช้ทุน พบมากในมหาวิทยาลัยต่างจังหวัด อาจารย์มักจะอ้างว่าไม่มีการใช้ดี โบนัสก็ ก็เลยต้องหางานเข้ามาสอนในกรุงเทพฯ เพื่อเก็บเงินใช้หนี้"

ซึ่งสำนึกของความเป็นบัณฑิตของอาจารย์รุ่นใหม่มันเกี่ยวข้องกับอนาคตของประเทศ ถ้าหากอาจารย์หลายคนคิดอย่างนี้ ผมมองว่าเสียหายนะ" ผศ.ดร.วันชัยกล่าวทิ้งท้าย ■